

Філософія

УДК 81'42:316.77:172.4:316.28

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20066851>

Герменевтика безпекових дискурсів у контексті міжкультурної
комунікації

Весеньов Євген Володимирович,

аспірант кафедри філософських, політичних і психологічних студій,

Черкаський державний технологічний університет,

м. Черкаси, Україна, <https://orcid.org/0009-0002-6304-2868>

Прийнято: 17.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

Анотація. У сучасних умовах глобалізації безпекові дискурси є не лише засобом інформування про загрози, а й інструментом формування інтерпретацій соціальної реальності. Варіативність культурних контекстів зумовлює відмінності у сприйнятті безпекових смислів, що актуалізує необхідність виявленні механізмів їхньої інтерпретації та трансформації у глобальному просторі. **Метою** дослідження є концептуалізація герменевтики безпекових дискурсів у контексті міжкультурної комунікації шляхом виявлення їхніх типологічних характеристик, уточнення інтерпретаційних механізмів та аналізу закономірностей смислових трансформацій. **Методологічну** основу становлять герменевтичний, дискурсивний і порівняльний підходи, що дають змогу дослідити взаємозв'язок тексту, контексту та суб'єкта інтерпретації, зокрема елементи контент-аналізу для узагальнення емпіричних прикладів. **Результати.** Здійснено типологізацію безпекових дискурсів з урахуванням культурних контекстів, домінантних

нарративів і мовних маркерів, що сприяло виявленню варіативності смислів безпеки. Узагальнено етапи інтерпретації безпекових повідомлень у герменевтичній перспективі, обґрунтовуючи їхній динамічний характер та залежність від попереднього досвіду і культурних стереотипів інтерпретатора. Доведено, що трансформація безпекових смислів у міжкультурній комунікації визначається насамперед відмінностями культурних кодів, ціннісних орієнтацій та доміантних нарративів, у межах яких функціонують повідомлення. З'ясовано питання однакових безпекових меседжів, які набувають різних значень залежно від культурного контексту їхньої інтерпретації, що показано у зміні оцінних характеристик (від легітимації до делегітимації, від захисту до обмеження тощо). Виявлено, що базовими чинниками таких трансформацій є попередній досвід аудиторії, соціально-політичні умови та специфіка медійного середовища. **Висновки.** Аргументовано, що інтерпретація безпекових дискурсів має контекстуально зумовлений характер і безпосередньо залежить від культурних норм, у межах яких відбувається комунікація. Сміслові зсуви, які виникають у процесі міжкультурної взаємодії, можуть спричиняти комунікативні ризики, зокрема різноспрямоване трактування безпекових повідомлень. Наголошено на важливості урахування культурної специфіки при формуванні безпекових меседжів та обґрунтуванні доцільності застосування герменевтичного підходу для їхнього аналізу. Практична значущість результатів полягає у можливості їхнього використання при розробленні стратегій публічної та міжнародної комунікації, спрямованих на мінімізацію смислових викривлень і підвищення ефективності взаєморозуміння.

Ключові слова: герменевтичний аналіз, безпековий нарратив, дискурсивні практики, інтерпретаційні моделі, міжкультурна взаємодія, смислові трансформації, комунікативні ризики.

Hermeneutics of security discourses in the context of intercultural communication

Yevhen Vesenov,

Postgraduate Student of the Department of Philosophical, Political and Psychological Studies, Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0002-6304-2868>

***Abstract.** In the modern conditions of globalization, security discourses serve not only to inform about threats but also to shape interpretations of social reality. The variability of cultural contexts shapes differences in the perception of security meanings, underscoring the need to identify mechanisms for interpreting and transforming them in the global space. The **purpose of the study** is to conceptualize the hermeneutics of security discourses in the context of intercultural communication by identifying their typological characteristics, clarifying interpretative mechanisms and analyzing the patterns of semantic transformations. The **methodological basis** is a hermeneutic, discursive and comparative approach, which allows us to explore the relationship between the text, context and the subject of interpretation, as well as elements of content analysis to generalize empirical examples. **Results.** A typology of security discourses was developed, taking into account cultural contexts, dominant narratives and linguistic markers, which enabled us to identify the variability of security meanings. The stages of interpreting security messages in a hermeneutic perspective were summarized, thereby substantiating their dynamic nature and their dependence on the interpreter's previous experience and cultural attitudes. It was established that the transformation of security meanings in intercultural communication is primarily determined by differences in cultural codes, value orientations and the dominant narratives within which messages function. It was found that the same security*

*messages acquire different meanings depending on the cultural context of interpretation, as evidenced by changes in evaluative characteristics (from legitimation to delegitimization, from protection to restriction, etc.). It was found that the key factors in such transformations are the audience's prior experience, socio-political conditions, and the specifics of the media environment. **Conclusions.** It has been established that the interpretation of security discourses is contextually determined and directly depends on the cultural framework within which communication takes place. Semantic shifts that arise in the process of intercultural interaction can pose communicative risks, particularly the multidirectional interpretation of security messages. This indicates the importance of considering cultural specificity when crafting security messages and justifies the feasibility of using a hermeneutic approach to their analysis. The practical significance of the results lies in their potential to inform strategies for public and international communication aimed at minimizing semantic distortions and enhancing mutual understanding.*

Keywords: *hermeneutic analysis, security narrative, discursive practices, interpretative models, intercultural interaction, semantic transformations, communicative risks.*

Постановка проблеми. В умовах зростання глобальних викликів безпека постає не лише як об'єктивний стан захищеності, але і як результат дискурсивного конструювання, яке формується у процесі комунікації. Безпекові дискурси визначають способи осмислення загроз, легітимують політичні рішення та впливають на поведінкові стратегії соціальних акторів. Водночас у ситуації міжкультурної взаємодії ці дискурси зазнають істотних трансформацій, що зумовлює неоднозначність їхньої інтерпретації.

Проблема полягає у відсутності цілісного наукового підходу до аналізу безпекових дискурсів як герменевтичного явища, яке функціонує у різних

культурних контекстах і передбачає множинність смислів. Наявні дослідження здебільшого зосереджено або на політичних, або на лінгвістичних аспектах безпеки, залишаючи поза увагою процеси інтерпретації та їхню культурну зумовленість.

Зв'язок цієї проблеми із важливими науковими й практичними завданнями полягає у необхідності підвищення ефективності міжкультурної комунікації, мінімізації комунікативних ризиків та удосконалення стратегій публічної безпекової політики. Розв'язання окресленої проблеми сприятиме формуванню точніших інтерпретаційних моделей, що мають значення як для теоретичних досліджень, так і для практики міжнародної взаємодії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукових джерел засвідчує, що проблематика безпекових дискурсів у контексті міжкультурної комунікації формується на перетині кількох дослідницьких напрямів: герменевтики, дискурс-аналізу, теорії комунікації та безпекових студій. Це зумовлює її багатовимірний характер і потребу у комплексному підході до осмислення процесів формування та інтерпретації смислів.

Так, герменевтичні та семіотичні засади міжкультурної комунікації розглядає І. Ковальова, акцентуючи на стратегіях досягнення взаєморозуміння в умовах глобалізації, що створює концептуальне підґрунтя для аналізу інтерпретаційних процесів у безпекових дискурсах [1]. Водночас феномен візуальної герменевтики у цифрову епоху досліджують В. Галстян та С. Беднарський, розширюючи уявлення про інтерпретацію смислів через мультимодальні форми комунікації, які є релевантними для сучасного медіадискурсу безпеки [2].

Зокрема, трансформацію комунікативної культури в умовах цифровізації та медіатизації аналізують О. Денізджі, М. Сокол та О. Царик, підкреслюючи зміну способів передачі та сприйняття інформації, що безпосередньо впливає на формування безпекових наративів [3]. На діалогічній природі комунікації,

розглядаючи інтерпретацію безпекових повідомлень як процес взаємодії смислів, а не їхню односторонню трансляцію, акцентують А. Варинська та І. Фоміна [4].

Додатково, розвиток міжкультурної комунікації в умовах цифрового середовища вивчають О. Аксьонова та О. Яценко, наголошуючи на зростанні ролі культурних відмінностей у процесах інтерпретації інформації [5]. У цьому аспекті міжкультурну комунікацію як вирішальний чинник взаємодії у глобалізованому світі, що формує основу для розуміння варіативності безпекових смислів, аналізують О. Єфімова із колегами [6].

Крім того, на сучасних викликах інформаційної безпеки України зосереджується Я. Чмир, окреслюючи стратегічні напрями їхнього подолання, що дає змогу пов'язати дискурсивний аналіз із практичними безпековими завданнями [7]. Підкреслюючи роль комунікації у формуванні уявлень про загрози та безпеку, стан інформаційного простору в умовах воєнних викликів оцінює В. Галіпчак [8].

Водночас соціальні медіа як платформу інтерактивної журналістики, що актуалізує проблему динамічності та швидкої трансформації безпекових повідомлень, розглядають В. Стекольщикова, Ю. Бідзіля та В. Тарасюк [9]. Безпековий дискурс у різних сферах комунікації безпосередньо досліджує Ю. Бобир, акцентуючи на його функціональній багатовимірності й залежності від змісту [10].

Основні підходи до аналізу політичного дискурсу узагальнює Є. Корнелаєва. Це сприяє інтеграції безпекової проблематики у ширший теоретичний контекст [11]. А кризову комунікацію досліджують Г. Гайович, К. Шихненко та О. Арехтейчук, акцентуючи на механізмах реагування на загрози, що має безпосередній зв'язок із формуванням безпекових меседжів [12]. Роль культурних кодів у конструюванні політичної реальності, що є важливим для розуміння процесів інтерпретації безпекових смислів у різних

культурних середовищах, аналізує О. Свідерська [13]. Зокрема, значення міжкультурної комунікації у формуванні толерантності обґрунтовують В. Добровольська, І. Гоян та М. Дойчик, що сприяє розгляду безпекового дискурсу як інструменту соціальної інтеграції [14].

Відповідно до проблематики та аналізу безпекових дискурсів у контексті ідентичності медіаобрази етнічних спільнот досліджують Ю. Бідзіля та Н. Толочко, демонструючи, як інформаційні наративи впливають на соціальне сприйняття [15]. Формування глобальної культури кібербезпеки, наголошуючи на ціннісних засадах міжнародного дискурсу безпеки, що розширює дослідження до глобального рівня, розглядають А. Пазюк (A. Paziuk) та В. Міцік (V. Mitsik) [16]. Для осмислення адаптаційних механізмів інтерпретації безпекових повідомлень у молодіжному середовищі А. Лупина (A. Lupina) пропонує підхід до моделювання культурної резильєнтності в умовах гібридних інформаційних загроз [17].

Таким чином, проведений аналіз засвідчує наявність значного наукового доробку, присвяченого окремим аспектам герменевтики, дискурсу, міжкультурної комунікації та безпеки. Проте більшість досліджень зосереджується або на аналізі комунікативних процесів, або на характеристиці безпекових викликів, залишаючи поза належною увагою їхню інтеграцію у межах герменевтичного підходу.

Це підтверджує доцільність подальшого дослідження, спрямованого на комплексне осмислення безпекових дискурсів як процесу інтерпретації смислів у міжкультурному середовищі, що і визначає наукову новизну запропонованої роботи.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значного корпусу досліджень у сфері безпекових студій та дискурсивного аналізу, низка важливих аспектів залишається недостатньо розробленою.

Відтак, відсутня системна типологізація безпекових дискурсів, яка б враховувала не лише їхні функціональні характеристики, але й культурноспецифічні інтерпретаційні особливості. Це ускладнює можливість порівняльного аналізу та узагальнення емпіричних даних. Недостатньо дослідженими залишаються герменевтичні механізми інтерпретації безпекових смислів, особливо роль попереднього досвіду, культурних установок та контексту у формуванні значень. Причиною цього є домінування описових підходів, які не ураховують динамічний характер інтерпретаційних процесів.

Відповідно, потребує поглибленого аналізу проблема трансформації безпекових смислів у міжкультурній комунікації, зокрема виявлення закономірностей смислових зсувів та їхнього впливу на виникнення комунікативних ризиків. Обмежене висвітлення цього аспекту зумовлює труднощі у прогнозуванні реакцій різних аудиторій на однакові повідомлення. Зазначені нерозв'язані питання є критично важливими для розуміння природи безпекових дискурсів, оскільки саме вони визначають ефективність комунікації у глобалізованому світі.

Формулювання цілей статті (визначення завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування та концептуалізація герменевтики безпекових дискурсів у контексті міжкультурної комунікації.

Для досягнення цієї мети визначено такі завдання:

1. Здійснити типологізацію безпекових дискурсів у різних культурних контекстах із виокремленням їхніх основних наративів, мовних маркерів та домінантних смислів.
2. Виявити та концептуалізувати герменевтичні механізми інтерпретації безпекових повідомлень, зокрема через побудову моделі герменевтичного кола.

3. Провести порівняльний аналіз трансформації безпекових смислів у міжкультурній комунікації та визначити характерні смислові зсуви й пов'язані із ними комунікативні ризики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Безпекові дискурси доцільно розглядати як інтерпретаційні конструкції, у межах яких смисли загроз і стабільності формуються залежно від культурного контексту їхньої актуалізації. У цьому вимірі вирішального значення набуває не лише зміст повідомлення, але й ті смислові межі, через які воно сприймається. Отже, особливого значення набуває герменевтичний підхід, який дає змогу розглядати безпеку як результат смислотворення, зумовленого культурними та когнітивними чинниками. У межах міжкультурної комунікації, зокрема у сфері політичної та медійної взаємодії, передавання безпекових повідомлень супроводжується їхньою інтерпретацією через систему культурних кодів, що ускладнює досягнення однозначного розуміння [1, с. 75].

Водночас трансформація комунікативного середовища під впливом цифровізації суттєво ускладнює ці процеси, оскільки зростає роль медіатизованих форм дискурсу та швидкість циркуляції смислів. На цьому наголошують науковці, підкреслюючи зміну характеру комунікативної культури в умовах цифрового середовища [3, с. 25]. Тож, розвиток міжкультурної взаємодії у глобальному просторі актуалізує проблему різночитань безпекових повідомлень, що пов'язано із відмінностями у культурних кодах та інтерпретаційних практиках.

З огляду на це безпековий дискурс доцільно розглядати як багаторівневу систему, у якій поєднуються мовні, культурні та інституційні компоненти. Унаслідок цього його аналіз потребує не лише опису змістових характеристик, але й систематизації форм функціонування у різних культурних контекстах. Це дає змогу виявити закономірності формування смислів безпеки та обґрунтовує їхнє подальше герменевтичне осмислення.

Зокрема, формування безпекових нарративів відбувається у взаємодії політичних, соціальних та комунікативних чинників, що визначають специфіку їхнього функціонування у різних дискурсивних середовищах. У цьому контексті особливого значення набуває аналіз того, як саме ці нарративи структуруються та набувають різних смислових акцентів залежно від умов їхнього продукування. Одночасно функціональну варіативність безпекового дискурсу доцільно розглядати як результат його адаптації до різних рівнів комунікації – від індивідуального до інституційного. Це зумовлює необхідність інтеграції підходів до аналізу політичного та комунікативного дискурсу для розкриття безпекової проблематики як складника ширшого інтерпретаційного простору.

Крім того, роль культурних кодів у формуванні смислів безпеки особливо виразно виявляється в умовах інформаційно-когнітивного протистояння, де вони визначають специфіку конструювання політичної реальності. З урахуванням зазначеного доцільним є розроблення типології безпекових дискурсів, яка відображає їхні структурні та смислові характеристики у міжкультурній перспективі (табл. 1).

Таблиця 1

Типологія безпекових дискурсів у міжкультурній комунікації

Тип дискурсу	Культурний контекст	Базові нарративи	Лінгвістичні маркери	Домінантний смисл безпеки
Політичний	Західний	Захист демократії, права людини	«security», «threat», «stability»	Інституційна стабільність
Політичний	Пострадянський	Суверенітет, територіальна цілісність	«загроза», «оборона», «національна безпека»	Захист державності
Медійний	Глобальний	Кризовість, ризики, невизначеність	«crisis», «risk», «uncertainty»	Перцепція загрози

Тип дискурсу	Культурний контекст	Базові наративи	Лінгвістичні маркери	Домінантний смисл безпеки
Військовий	Національно центрований	Оборона, стратегічне стримування	«defense», «deterrence», «операція»	Фізична безпека
Гуманітарний	Міжкультурний	Людська безпека, права, гідність	«human security», «vulnerability»	Антропоцентрична безпека

Джерело: сформовано автором на основі [10, с. 128; 11, с. 189; 13, с. 306]

Запропонована типологія (табл. 1) забезпечує конкретизацію безпекового дискурсу як системи, у межах якої взаємодіють три групи чинників, зокрема культурно-ціннісні (уявлення про права, свободу та безпеку), політико-інституційні (моделі державного управління та безпекової політики) та комунікативно-медійні (способи репрезентації загроз і формування публічного дискурсу).

У межах дослідження культурний контекст конкретизується через функціонування безпекових дискурсів у західному, пострадянському та глобальному медійному середовищах, особливо у політичній, військовій та медійній комунікації. За цих умов інтерпретація безпекових повідомлень відбувається у контексті різних соціально-політичних процесів: гарантування національної безпеки, інформаційне протистояння та кризова комунікація.

Так, варіативність інтерпретації безпекових повідомлень виявляється у відмінностях їхнього оцінного сприйняття: однакові меседжі («забезпечення безпеки» або «стабілізація») у різних культурних контекстах можуть трактуватися як гарантія захисту або як інструмент обмеження. Така варіативність зумовлена відмінностями комунікативних практик, рівнем довіри до інституцій та особливостями медійного середовища. Отже, безпековий дискурс є не стільки відображенням об'єктивної реальності, скільки механізмом її конструювання. Відповідно, типологізація набуває не лише описового, але й пояснювального значення, оскільки дає змогу виявити закономірності формування смислів та передумови їхньої трансформації у

міжкультурному середовищі. Отримані результати створюють концептуальну основу для подальшого дослідження герменевтичних механізмів інтерпретації безпекових дискурсів, зокрема через аналіз взаємодії тексту, контексту та суб'єкта сприйняття.

На цьому етапі смислові зсуви виявляються у зміні інтерпретації безпекових наративів, зокрема у переході від легітимації до делегітимації дій або від позитивного до негативного оцінювання («військова операція» як «захист» або «агресія»). Урахування таких трансформацій забезпечує мінімізацію комунікативних ризиків, пов'язаних із неоднозначним сприйняттям безпекових повідомлень. Крім того, запропонована типологія обґрунтовує визначення структури функціонування безпекових дискурсів через взаємозв'язок типу дискурсу, культурного середовища, доміnantних наративів і мовних маркерів, що забезпечують формування відповідних смислів. Виявлені відмінності стосуються інтерпретації базових понять безпеки у різних культурних контекстах (табл. 1), зокрема у співвідношенні категорій «безпека», «загроза», «стабільність». У процесі сприйняття ці смисли трансформуються залежно від попереднього досвіду аудиторії та культурних установок, що зумовлює різні моделі їхнього осмислення.

Згідно із сучасними дослідженнями інтерпретація комунікативних повідомлень залежить від поєднання когнітивних, культурних і контекстуальних чинників, які визначають специфіку їхнього розуміння [5, с. 36; 7, с. 149]. Водночас у сфері безпекових дискурсів ці процеси ускладнюються високим рівнем символічного навантаження та емоційної насиченості повідомлень, що зумовлює необхідність переходу від статичного опису дискурсу до моделювання динамічних процесів його інтерпретації.

Тож, доцільним є звернення до герменевтичної моделі, яка дає змогу простежити послідовність формування смислу та виявити основні етапи інтерпретаційного процесу. Такий підхід забезпечує глибше розуміння того,

як безпекові повідомлення трансформуються у свідомості суб'єкта та набувають конкретного значення в умовах міжкультурної комунікації.

Так, герменевтика безпекових дискурсів передбачає розгляд інтерпретації як багаторівневого процесу, що відбувається у взаємодії між текстом, контекстом і суб'єктом сприйняття. У межах сучасних досліджень комунікації підкреслено, що розуміння повідомлень формується не лінійно, а через складну взаємодію досвіду, культурних кодів та ситуативних умов [1, с. 76; 4, с. 65], що впливає на характер інтерпретації меседжів та зумовлює смислові зсуви. З огляду на це доцільним є визначення інтерпретаційного процесу як поетапного та циклічного, що сприяє чіткішому відображенню логіки формування смислу (рис. 1).

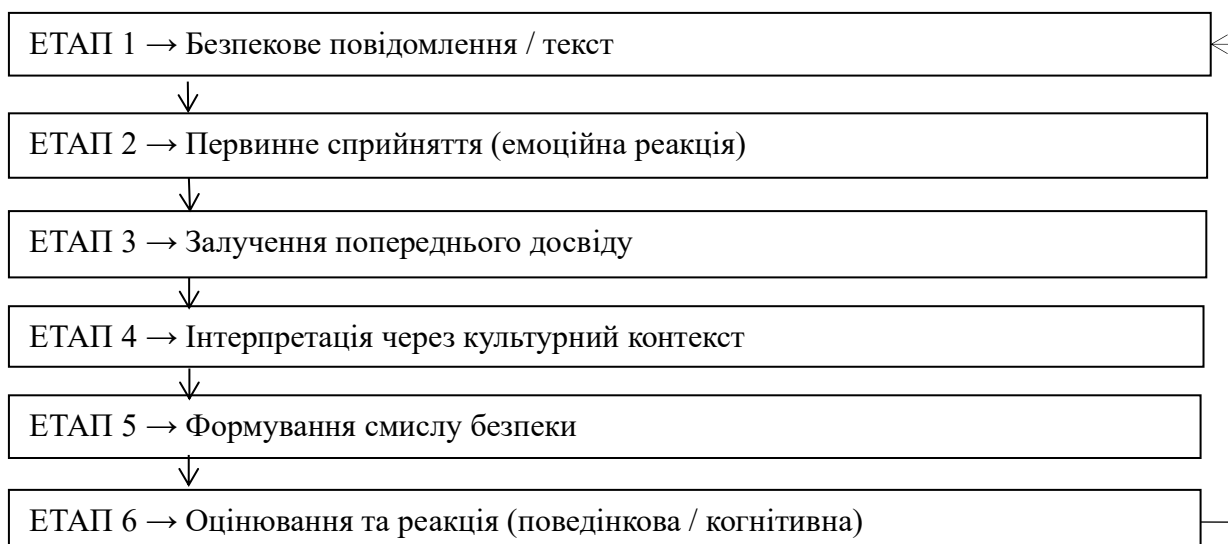

Рис. 1. Модель інтерпретації безпекового дискурсу у герменевтичній перспективі

Джерело: сформовано автором на основі [3, с. 25; 11, с. 190; 14, с. 116]

На відміну від абстрактного уявлення про герменевтичне коло, наведена схема конкретизує основні етапи формування смислу – від первинного сприйняття до когнітивної та поведінкової реакції.

Продемонстровано, що інтерпретація безпекових повідомлень є багаторівневим процесом, у якому вирішальну роль відіграють попередній досвід і культурний контекст, що є своєрідними фільтрами смислотворення. Це пояснює варіативність інтерпретацій навіть у випадку ідентичних повідомлень та підтверджує залежність смислу від суб'єктивних і соціокультурних чинників.

Зокрема, важливим результатом є обґрунтування циклічного характеру інтерпретаційного процесу: сформований смисл не є завершеним, а впливає на подальше сприйняття інформації, формуючи нові когнітивні установки. Таким чином, безпековий дискурс постає як динамічна система, у якій значення безпеки постійно трансформуються залежно від умов комунікації.

Отримані результати мають методологічне значення, оскільки дають змогу прогнозувати інтерпретаційні реакції у міжкультурній комунікації та ідентифікувати потенційні зони комунікативного напруження, що створює підґрунтя для розроблення ефективніших стратегій формування безпекових повідомлень з урахуванням культурної специфіки аудиторії.

Водночас розгляд герменевтичних механізмів інтерпретації показує, що значення безпекових повідомлень формується у результаті взаємодії тексту, попереднього досвіду та культурного контексту. Проте цей процес не завершується на етапі індивідуального розуміння, а продовжується у міжкультурній комунікації, де відбувається подальша трансформація смислів. За таких умов одне й те саме повідомлення може набувати різних, інколи протилежних значень залежно від культурного середовища його поширення та інтерпретації.

А культурні коди, соціальний досвід та медійне середовище визначають специфіку інтерпретації безпекових повідомлень у міжкультурній комунікації. Зокрема, у сучасному інформаційному просторі посилення ролі медіа та цифрових платформ зумовлює варіативність інтерпретаційних норм, у межах

яких формуються смисли безпеки [9, с. 117]. Це виявляється у можливості трансформації одного й того самого повідомлення від позитивного до негативного оцінювання залежно від культурного середовища його сприйняття. Така динаміка зумовлює необхідність порівняльного аналізу трансформації безпекових смислів, що дає змогу виявити типові моделі їхньої зміни та пов'язані із цим комунікативні ризики (табл. 2).

Таблиця 2

Трансформація безпекових смислів у міжкультурній перспективі

Безпековий меседж	Інтерпретація (культура А)	Інтерпретація (культура Б)	Смисловий зсув	Потенційні ризики
Посилення безпеки	Захист населення	Обмеження свобод	Позитив → негатив	Недовіра до інституцій
Військова операція	Оборонна дія	Агресія	Легітимність → делегітимація	Конфлікт інтерпретацій
Стабілізація регіону	Миротворчість	Контроль / домінування	Співпраця → примус	Політична напруга

Джерело: сформовано автором на основі [9, с. 118; 12; 16, р. 103]

Отже, порівняльний аналіз табл. 2 показує, що трансформація безпекових смислів зумовлюється відмінностями у культурних та політичних інтерпретаційних рамках. Так, у межах умовно виокремлених культур А і Б один і той самий меседж («посилення безпеки», «військова операція», «стабілізація регіону») набуває різних значень: від захисту та миротворчості до обмеження свобод або агресії. Це засвідчує, що відмінності полягають у способах оцінювання дій та їхньої легітимності у різних соціокультурних середовищах.

Відповідно, безпековий дискурс не може розглядатися виключно як нейтральний інструмент передавання інформації, оскільки він є механізмом конструювання соціальної реальності та формування уявлень про загрози. Це зумовлює необхідність урахування культурної специфіки аудиторії при

формуванні безпекових меседжів. Одночасно ідентифікація типових моделей трансформації смислів дає змогу не лише пояснити причини комунікативних непорозумінь, але й створює підґрунтя для їхнього прогнозування, що набуває особливого значення в умовах глобалізованого інформаційного простору, де ефективність комунікації безпосередньо впливає на рівень безпеки. Отримані результати демонструють, що формування та інтерпретація безпекових смислів відбувається у взаємодії культурних контекстів і комунікативних практик, що визначає їхню варіативність. А тип дискурсу, культурне середовище та мовні маркери безпосередньо впливають на оцінне наповнення повідомлень, що підтверджує контекстуальну природу інтерпретації безпеки.

Таким чином, практична цінність дослідження полягає у можливості використання отриманих результатів для розроблення стратегій міжкультурної комунікації у сфері безпеки, спрямованих на мінімізацію смислових викривлень та зниження рівня комунікативних ризиків.

Висновки. Відтак, аналіз показав, що інтерпретація безпекових дискурсів залежить від культурно-ціннісних, політико-інституційних та комунікативно-медійних чинників, які визначають спосіб оцінювання безпекових повідомлень у різних середовищах. Наведена типологія безпекових дискурсів у міжкультурній комунікації сприяла виявленню відмінності у домінантних наративах і мовних маркерах безпеки, що визначають специфіку її інтерпретації у західному, пострадянському та глобальному медійному контекстах.

У ході дослідження обґрунтовано доцільність використання герменевтичного підходу для аналізу безпекових повідомлень, оскільки він обумовлює розуміння смислу як результату взаємодії тексту, культурного контексту та попереднього досвіду суб'єкта сприйняття. Узагальнення етапів інтерпретації безпекових повідомлень показало, що процес формування

смыслу має динамічний характер і залежить від інтерпретаційних конструкцій, у межах яких здійснюється сприйняття інформації.

Порівняльний аналіз трансформації безпекових смислів у міжкультурній перспективі засвідчив наявність смислових зсувів, які виявляються у зміні оцінювання безпекових повідомлень залежно від культурного контексту їхньої інтерпретації, зокрема у переході від легітимації до делегітимації дій.

Виявлено, що такі трансформації можуть призводити до комунікативних ризиків, зокрема до викривлення змісту повідомлень і виникнення різних моделей їхнього трактування. Отримані результати мають теоретичне значення для поглиблення наукових уявлень про механізми інтерпретації безпекових дискурсів та практичне значення для удосконалення комунікаційних стратегій у сфері безпеки з урахуванням культурної специфіки аудиторії.

Перспективи подальших досліджень полягають у розширенні методологічного інструментарію аналізу безпекових дискурсів, зокрема шляхом інтеграції герменевтичного підходу з методами когнітивної лінгвістики та дискурс-аналізу, що сприятиме глибшому вивченню механізмів формування та трансформації безпекових смислів у глобальному комунікативному середовищі.

Список використаних джерел

1. Ковальова І. О. Герменевтична та семіотична перспектива міжкультурної комунікації в українській літературі: стратегія взаєморозуміння в умовах глобалізації. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75). № 4 (2). С. 75–80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.4.2/12>.

2. Галстян В. С., Беднарський С. С. Візуальна герменевтика в цифрову епоху. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*.

Серія «Теорія культури і філософія науки». 2025. № 71. С. 42–51. DOI: <https://doi.org/10.26565/2306-6687-2025-71-05>.

3. Денізджі О., Сокол М., Царик О. Комунікативна культура в умовах цифровізації та медіатизації. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія*. 2023. № 2 (7). С. 25–33. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.2.4>.

4. Варинська А., Фоміна І. Поняття діалогу у сучасній теорії комунікації. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 5 (11). С. 64–67. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-5\(11\)-64-76](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-5(11)-64-76).

5. Аксьонова О. В., Яценко О. М. Розвиток міжкультурної комунікації в глобальному цифровому ландшафті ХХІ СТ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 6. С. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.36>.

6. Єфімова О., Жицька С., Химай Н., Браєвська А. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізаційних процесів у розвитку сучасного світу. *InterConf*. 2021. № 42. С. 343–348. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2021.031>.

7. Чмир Я. Сучасні проблеми інформаційної безпеки України та перспективні напрями їх вирішення. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2022. № 2 (62). С. 149–154. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-23](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-23).

8. Галіпчак В. Д. Безпека інформаційного простору України в умовах російської агресії на сучасному етапі: основні завдання та виклики. *Регіональні студії*. 2023. № 34. С. 81–85. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.13>.

9. Стекольщикова В., Бідзіля Ю., Тарасюк В. Соціальні медіа як платформа інтерактивної журналістики нового покоління. *Образ*. 2025. № 3(49). С. 117–129. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-117-129](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-117-129).

10. Бобир Ю. В. Безпековий дискурс у сферах персональної та інституційної комунікації. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Т. 1, № 33. С. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.33.1.22>.
11. Корнелаєва Є. В. Політичний дискурс: основні напрями та підходи. *Записки з романо-германської філології*. 2023. № 2(49). С. 189–196. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2022.2\(49\).268194](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2022.2(49).268194).
12. Гайович Г., Шихненко К., Арехтейчук О. Кризова комунікація: зарубіжний досвід і реалії України. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 2(14). DOI: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-134-161](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-134-161).
13. Свідерська О. Роль культурних кодів у конструюванні політичної дійсності в контексті інформаційно-когнітивної війни. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2022. № 43. С. 306–313. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.43.37>.
14. Добровольська В. А., Гоян І. М., Дойчик М. В. Міжкультурна комунікація як чинник формування міжкультурної толерантності. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2024. № 2. С. 116–115. DOI: <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2024.2.15>.
15. Бідзіля Ю. М., Толочко Н. В. Формування медіаобразу ромської етнічної спільноти у регіональних телепрограмах періоду повномасштабної Війни. *Сучасна філологія: теорія та практика: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Київ: Нац. акад. СБУ, 2024. С. 191–194. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7d68a467-e9be-44ef-873d-45cddd11a66c/content> (дата звернення: 15.04.2026).
16. Paziuk A., Mitsik V. Global cybersecurity culture in the international discourse: values and principles. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 2. С. 103–107. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2019.175488>.

17. Lupyna A. Modeling scenarios for cultural resilience among youth in conditions of hybrid information threats. *Вісник гуманітарних наук*. 2026. № 16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18937107>.